

венскитѣ земли, дѣто до сега ся употребляватъ. *) Бжлгарското духовенство, безъ всѣко учение и знание, като угнетено, укорени ся въ печатанитѣ книги, привикна по тѣхъ да чете и да ся уче и не му дойде въ главѣтъ да изпита поне за старата си писменость. Така ся забравиха старитѣ ржкописи и печатанитѣ книги отъ рода въ родъ, въ продолжение почти 280 години станахъ като пжрвоначални и основателни; и онези, дѣто ся посвѣщавахъ на учение, учихъ ся по печатанитѣ книги и по словено-сербско-рускитѣ граматики. Но помислете добрѣ, родолюбци! Нашитѣ предки ся погрижехъ за нашатъ ученость, изнамѣрихъ буквитѣ за языкътъ ни, преведохъ Священото писание и го предадохъ на другитѣ словене, които научихъ да читѣтъ и да пишѣтъ, а сега некои отъ насъ прилепнахъ въ сербско-руското произношение и ищѣтъ да произносимъ и пишемъ като тѣ? Друга работа, ако старото бжлгарско произношение бѣше загубено и нийдѣ не ся произношаше, но — то е главно и общо, затова колкото и да учите дѣцата въ училището да пишѣтъ: „мужъ, рука и проч.“ тия у дома си и съ другитѣ челоувѣци ще говорятъ и пишѣтъ: „мжжъ, ржка и пр.“ Да ли мислите, чи ще обярните народътъ да вжрви по волятъ ви? — Имате погрѣшка, любезни! това никога нѣма да стане; многото число не слѣдова за малкото. Ми требува да слѣдувами за народътъ и по неговътъ говоръ да сочинявами граматики и да пишемъ помежду си, иначе плавами противъ водѣтъ. Произношението, дѣто, като чудо, удержа до сега нашиятъ народъ, е бисеръ неоцѣненъ за насъ, требува да ся гордимъ за него, не да го трушими.

Сега да ся обжрнимъ пакъ кжмъ граматикитѣ. Тия, както казахми, ся соединявахъ въ едно толко, чи приѣхъ за правленъ слогъ на языкътъ печатнийтъ слогъ и изречѣние. Освѣнъ това ся согласявахъ още, чи новобжлгарскитѣ языкъ има и членове, които нѣма старийтъ (ако не приведеми мнимитѣ стари членове: „иже, ieже, яже“), и така составихъ граматикитѣ.

*) Това поправление стана въ Москва, когато пжрви пжтъ бѣше да ся учреди и печатница (типография). Пжрвата книга, дѣто въ нея ся напечати, бѣше Апостолътъ въ 1554 год. Въ Киевъ почехъ да печататъ въ 1614. Пжкъ най-пжрвата печатна книга словенска бѣше въ Краковъ въ 1491.